

COOPERATIVA SAN CIDRE: ALIMENTO LABREGO (E SOBERANO)

A foto que fala

presume de complexo:
soy gallego y hago
shopping

O trasno A planicie

Daniel López

Na recente entrevista que lle faciamos a Xosé Manuel, o irmán de Lois Pereiro, a quen este ano vai adicado o día das letras galegas, indicaba a “rareza” desa celebración, propia dunha cultura normalizada.

Sen lle tirar o mérito ao esforzo dun día, é tempo tamén de mirar cara a cara os síntomas da anormalización do galego. Síntomas, como, poñamos por caso, “el leche” “el sangre” y “el labor.” Evidentemente, nunha declaración institucional ou na publicidade oficial da Deputación de Valladolid, poñamos por caso, sería impensable algo como: “Toma el leche castellano, dona el sangre que te sobra y harás un labor jeitoso.” Ao público, ás institucións, á intelectualidade, ao sentido común e mesmo a Teresa Campos, pareceríalles mal. Pero na publicidade institucional e nos discursos oficiais destas novas xeracións de políticos que se din galegos e galegas, cando “hai” que usar o galego, vale todo. Sintaxe degradada, xéneros invertidos, idioma sen sal nin sabor. Por iso, cando “non hai” que usalo, non o usan. Gratis non o usan nunca. E por iso, cando “teñen” que volver usalo, úsano mal. E así, ata que a morte nos separe.

É o síntoma de algo máis. É o síntoma do “odio á diferenza” ou, cando menos, do nulo interese polo que nos fai distintos, e dunha querenza pola planicie indiferenzada - “ancha es Castilla”, disque, e máis que será. Que o leite sexa masculino e o poñan en

feminino non é por sensibilidade feminista, senón pola fobia á diferenza, porque “les suena mal”. Puro *instinto planiciero*.

Arribaron ao poder novas xeracións criadas no desprezo á diferenza, sobre todo a propia diferenza, esa pola que seica debemos pedir perdón. Foron anos de aculturación na Cope, na Intereconomía, no ABC, na Razón, “no medio dos seus medios”. A unha afillada de meu pasoulle que, volvendo en grupo de Irlanda, estaban nun aeroporto cantando a saia da Carolina, e veu unha señora moi ensinorada a chamarlles a atención, en nome de España. Non por cantar, senón por cantar “en gallego”; “siempre marcando la diferenza, que manía!”, díxolles, segura de si mesma. É o que hai por aí fóra -e por aquí dentro.

Todo vai así, suavemente, coma nun proceso natural. Un proceso de acoso e anormalización do galego, que din que non serve para estar en Europa, que non serve para ensinar matemáticas nin ciencias nin as cousas realmente importantes, e que, ademais, hai que pulir, porque non soa ben: o leite, o mel, o sangue, o fel e o labor. *O ssea, no?, es que no me sssuena, es como sssuper raro!*

Editorial Campañas

Estamos en campaña. Municipais, autonómicas, europeas, xerais, a política deste país é un ir e vir de contendas electorais. Parece difícil, pois, defender proxectos a longo prazo, xa que os resultados inmediatos teñen que se ver antes da seguinte cita nas urnas. A carreira de inauguracións levada a cabo polos representantes políticos na última fin de semana legalmente permitida demostrounos moitas cousas: xa sabiamos que se podían inaugurar obras inexistentes ou inacabadas, agora sabemos que hai quen é capaz de cortar a fita en máis de 14 obras diferentes nun mesmo día.

Nesta grave crise económica, onde moitas persoas pasan o limiar da exclusión social, onde se está a pór en cuestión os fundamentos do Estado de benestar e dos servizos públicos, cómpre reivindicarmos que outra política é posible.

Coma Igrexa podemos aportar alternativas. De feito, unha Igrexa máis independente, menos preocupada de si mesma e menos obsesionada por unha moral sexual que a deixa en evidencia, debería iluminar algo nese sentido. As campañas, os gabinetes, todo ese montaxe ten pouco que ver coa verdade. Nos días por vir, desde a xerarquía, lembrarase aquilo de que a Igrexa non fai política, mais sabemos que é unha afirmación que pode ser matizada. Un bo exemplo é a “misa-mitín” que, con propaganda electoral arredor do altar, o PP de Poio organizou a

non somos o que cremos,
somos o que facemos

fins de marzo para pedir un cambio político na vila. Ou as palabras dun dos edís populares de Curtis, ante as críticas emitidas polo párroco da localidade polos continuos incumprimentos do alcalde do PP: “nunca puidemos imaxinar que fósemos ter enfronte á Igrexa nas próximas eleccións municipais”.

A Igrexa terá futuro mentres sirva. Un servizo que non é máis que aportar esperanza, non con palabras, senón con feitos. Unha esperanza para os excluídos da sociedade. O Foro de curas da diocese de Bilbao criticou con dureza o xeito de actuar da Igrexa na organización da Xornada Mundial da Xuventude Madrid 2011. A obsesión polos grandes eventos mediáticos, a exposición da cruz nunha carreira de relevos coma o facho olímpico ou a alianza con grandes multinacionais que patrocinan o encontro, son algunhas das súas reflexións. Non se pode procurar unha alternativa ao sistema capitalista asumindo e reproducindo os seus valores. Aínda que nos custe asumilo, non somos o que cremos, somos o que facemos.

Rumores de esperanza

Andamos por tempos de Pascua. Andamos por tempo de Vida a tope. Andamos pola primavera. Todo indica que hai vida e vida en abundancia. Os cristiáns temos a obriga de ter claro que a nosa relixión é de vivos. A nosa vida non é un absurdo condenado á morte. Deus que no Nadal se fai home vence á morte. Parezo un cura?

Posiblemente. Que a miña muller estea tranquila, non me chegou de súpeto a vocación.

Lembro o meu tempo de cristián cheo de respostas a preguntas que ninguén se fai e que non dubidaba que Cristo resucitara saíndo do cadaleito coma se fose unha especie de zombi divino ata que cheguei ás

clases de alguén que me enchufou o cerebro.

Tiven a sorte de que non tivo medo a que cuestionase cousas coma a resurrección e agora posiblemente non teña tantas respostas pero si me sinto moito máis aberto coa miña fe. Esta persoa é Don Andrés Torres Queiruga. Son bonitas as súas ideas sobre a Resurrección. Dan esperanza, teñen sentido e sobre todo dan á Vida un sentido que os cristiáns deberíamos reivindicar. Cremos nun Deus que deu a vida por nós e que o máis bonito é que Resucita con nós. Como di a liturxia da noite de Pascua: “Bendita culpa que mereceu tal Redentor”. Agora que é Pascua e primavera temos a obriga de vivir. Vivamos coma cristiáns e cristiás de verdade.

1

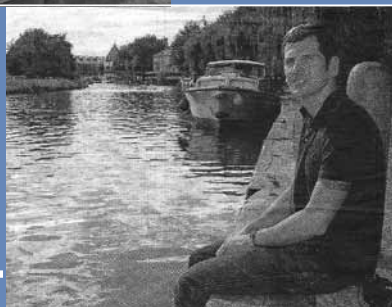
3

2

4

A peneira

1

O 23 foi o Día da Batalla de Cacheiras (1846), que tivo lugar preto da cuneta onde pasearon hai 75 anos a Ánxel Casal, -**EDITOR** e alcalde de Compostela-, e na que derrotaron ao coronel Solís, fusilado con 12 oficiais en Carral; nesta vila os veciños representan *Abril de lume e ferro* de Manuel María, lembrando os "mártires de Carral".

2

M. BOUAZIZI, vendedor tunecino na rúa, é protomártir da liberdade dende o 17 de decembro. Tampouco Marrocos se resiste: no facebook, mozos e entes coma o Foro pola xustiza e verdade, Amazigh, e sindicatos coma o da líder estudiantil presa, Boudkour, urxen democracia. Hai 50 anos, o rei xa argallara anexiónar outros países, para agochar as reivindicacións.

3

O Crisma bendito na Catedral de Lugo é aceite de Quiroga. Co cambio climático adiántase a floración de folla caduca, mediterránea: **OLIVEIRAS**, vides ou cítricos contra cereais, máis fríos. No 2009 produciron 20.000 kg. de olivas e 3000 l. de aceite. Prognostican que para o 2090 a temperatura sexa 6 °C máis alta no verán e 4 °C inverno.

4

O Congreso europeo de mercados gandeiros, en Castro, conclúe que urxe a incorporación á sociedade do coñecemento e alfabetización dixital para axilizar trámites. Pero non hai infraestrutura **TIC** rural. Só o 9,9% usa comercio electrónico. Julio Fernández, da Coruña, investiga coordinar as redes TIC da ciencia no Instituto Europeo de Bioinformática

5

7

Nen unha muller,
nen un home,
nen un euro,
para a guerra.

6

8

Alfonso Blanco Torrado

5

Celébranse 20 anos da **FILMOTECA** mentres a Xunta pecha a web "Flocos TV", a mellor videoteca, que ofrecía máis de 300 producións. No 2008 tivemos que escoller nos Premios da Crítica, entre ela e o Festival de Cans, o 18, que premia a María Pujalte. No 2010 perdéronse 450.000 espectadores, situándonos no nivel de 1995.

6

O DIA DO CIENTÍFICO honra a Ramón Aller, pioneiro na astronomía. Traballou arreo dende 1924 no seu observatorio de Lalín, ata que se trasladou no 1943 a Santiago. Publicou 80 traballos coma *Introdución á astronomía*. Descubriu 4 estrelas e un cráter da lúa leva o seu nome. Na foto, con 3 colaboradores.

7

Na campaña **FISCAL** denunciámos que o noso vaia para armas: antes para Gadafi, agora para a oposición. Non hai guerra inocente. Se a Primeira Guerra Mundial matou un 5% de civís, en Corea/Vietnam un 85%, en Iraq/Iugoslavia un 98%. O uranio empobrecido de Bush en Iraq seguirá facendo dano 4500 anos; deforma e mata 150.000 nenos e outros 500.000 o embargo.

8

ESPAZO Atlántico (feira celebrada do 7 ó 10 de abril) homenaxeou a Manolo Paz no peirao de Vigo con dúas esculturas en pedra do Salnés. Foron feitas polo artista nunha etapa na que está a superar a maxia da xeometría para matizalas con novos remates, deixando falar e voar a pedra. Na foto, o gaiteiro, da primeira época.

CISNES NEGROS

Un cisne negro é un suceso improbable de consecuencias terribles. Os cisnes negros poñen en xaque a estabilidade das nosas vidas. O sistema financeiro permitiu especular (unha vez máis) a moito canalla que se enriqueceu vendendo lixo a millóns de aforradores no mundo. O optimismo nuclear orixinou unha traxedia nun país que minusvalorou os riscos nucleares aos que se enfrontaba (aínda hoxe se seguen verquendo substancias radioactivas ao ecosistema). Os cisnes negros obríganos a reflexionar sobre o mal que xestionamos esas situacións, que malia seren improbables, son devastadores cando acontecen. Podemos enganarnos dicindo que son golpes de mala sorte, imponderables ou imprevisibles. Pero esquecemos algo: sendo posibles, son previsibles, e polo tanto evitables, como demostran os estudos que *a posteriori* descubren os erros cometidos na súa xestión.

Creamos un sistema que produce benestar e fame, paz e guerra, ricos e pobres, escravos e vagos, xustiza e inxustiza. Un sistema difícil de xestionar que con demasiada frecuencia vive no límite. Dá certo pudor falar dos problemas unha vez son evidentes. Criticar ás nucleares agora é tan doado como no seu momento o foi criticar ás *quenllas* financeiras. De todas formas hai varias leccións que non deberiamos esquecer cando as novas xornalísticas sexan outras:

1. No custo da enerxía nuclear, vai haber que sumar os miles de millóns de euros que costará reconstruír Xapón e o ecosistema contaminado (se é posible), e deixalo tal e como estaba antes do

desastre nuclear. Dificilmente poderemos volver escoitar que a enerxía nuclear é a máis barata.

2. A enerxía non é de balde. Toda ten un prezo. O planeta sempre cobra o que nos dá, coma o sistema financeiro. Se o pagamos a curto prazo, repoñendo aquilo que consumimos, aseguramos o futuro. Se pensamos que podemos vivir sen pagar o que custan as cousas (sexan créditos ou recursos naturais), antes ou despois o sistema financeiro ou a natureza provoca un retorno violento, que soe volverse de forma brutal e indiscriminada, sen reparar (evidentemente) nos culpables da situación orixinada.
3. O consumo indiscriminado, a mala xestión dos recursos naturais e a mínima capacidade de reciclaxe que demostramos as sociedades opulentas producen un estrés ecolóxico que antes ou despois retorna de forma negativa.
4. Os produtos financeiros que ofrecen altas rendibilidades soen ocultar riscos insalvables para as economías domésticas. Están pensados para vivir hoxe a costa dos cidadáns que nun futuro imos timar, teñen a mesma lóxica que o consumo irracional que deixa miles de hectáreas de desperdicios en vertedeiros controlados ou non.
5. Os créditos rápidos, igual que o consumo rápido, ofrécennos un presente agradable a costa dun futuro de sacrificios.

O Peto do Santo Antón

Rubén Aramburu

Na Universidade de Comillas, en Madrid, ensina un mozo galego, profesor e doutor, Pedro Fernández Castelao. Pedro naceu en Ribeira e foi acompañado por unha comunidade cristiá moi viva, e moi profunda!: Andrés Torres Queiruga, Manuel Guerra Campos, Francisco Lorenzo Mariño(Paco de Aguiño), e moitas mulleres e homes que estudaban a Palabra e reflexionaban sobre a fe. Pedro non é cura, casou con Cristina e ten dous filliños: Anxo e Sofía. Este galego do mar éche unha nova estrela no mundo do pensamento teolóxico e tamén filosófico. A súa tese de doutoramento recibiu o premio ao mellor traballo defendido na Facultade de teoloxía de Comillas entre o 2007 e o 2009. Acaba de ser publicada: un traballo inxente de máis de cincocentas páxinas, cunha seriedade, erudición e rigor científico que deixan a un pampo.

O libro estuda o pensamento do gran teólogo alemán Paul Tillich e chámase: "La escisión de lo creado". Pode parecer cousa moi seria neste Peto, pero é que o Tillich é o teólogo máis influente no mundo protestante, e esta revisión que fai Pedro da súa obra, descubrindo algunha fisura é unha boa ferramenta para o diálogo entre católicos e protestantes. E velaí unha luz galega alumeando o camiño. Como é publicado en Madrid ven en castelán, pero o noso amigo, pensa, fala, escribe, ora e ama en galego, e ademais é o director da nosa irmá *Encrucillada*. Como non imos estar tolos de contento!

O outro día presentouse o libro en Ribeira, e foi todo un éxito. Non é un libro para ler todo o mundo porque hai que saber moito, pero axudará no traballo que chegará a outras mans. Non deixa de ser un labor pastoral no camiño para comprendermos a Deus Pai e Nai.

Quedamos obrigados con Pedro Castelao, científico galego da teoloxía. Mágoa que como tanta xente teña que exercer fóra da terra. Quen sabe, quizais un día teñamos unha gran facultade galega de teoloxía. Entrementres temos bos teólogos e teólogas, e ademais o amigo Pedro é un magnífico gaiteiro.

O CARRABOXO UXO por XOSÉ LOIS

Xurxo Carracedo Vázquez, 55 anos, casado con Henar Román, unha filla, Iumara, un fillo, Marcos; residente en Labrada, Abadín, Lugo, home traballador, emprendedor, animador de experiencias novas no rural, presidente na actualidade da cooperativa "San Cidre". Préstase a unha conversa amigable e reveladora. Velaquí algo da mesma.

“Os que traballamos ao xeito tradicional ou comercializamos os produtos directamente ou desaparecemos”

Xurxo, que é a cooperativa “San Cidre”?

“San Cidre” naceu no ano 2003, como transformación dunha anterior “Asociación de produtores de leite”. Demos o paso a converternos en cooperativa, porque intentamos darlle un aire máis empresarial; a asociación estaba moi limitada para poder mercar, vender, etc. Seguimos dedicados á venda en común do leite, pero incorporamos tamén xente de produción de carne, empezamos a mercar cousas que os socios necesitaban e abriuse o economato, que antes non había.

Unha cooperativa, logo, con todas as da lei?

Pois si, unha cooperativa de 1º grao, con volume de facturación non moi grande. Hai só dúas persoas contratadas, e a media xornada. Moito traballo facémolo diferentes socios “por amor á arte”.

Que quere dicir “por amor á arte”?

Quere dicir que temos interese e paixón porque as cousas funcionen

ben, e queremos que a cooperativa chegue a ter certa relevancia dentro do Concello, e para iso facemos todo o que podemos.

Empezastes comercializando leite, tedes agora novas liñas de actuación?

Si, a comezos do 2009 abrimos unha nova vía para ofrecer algo novo: a venda directa de carne de becerro, ao que se foi asociando a venda de calquera outro produto de temporada que nós podemos ofrecer: polos, coellos, rabizas, ovos, mel, patacas, requixo... Quixémolo facer ben, claro, cumprindo coas esixencias debidas para obter o rexistro sanitario: ter carné de manipulador de alimentos, medio de transporte para levar animais ao matadoiro, furgoneta adaptada para o transporte de produtos perecedoiros e instalacións axeitadas para manipulación de carne. Temos rexistro sanitario. Periodicamente hai inspeccións veterinarias que controlan os becerros que se matan, a quen se envían, como se envían, etc.

Como se subministra a carne?

Podemos vender becerros enteiros ou medio becerro, ou lotes de 10kg. No caso do becerro enteiro ou medio becerro o prezo por quilo canal é de 6 € na provincia de Lugo e 6,20€ fóra da provincia. A maiores, ofrécese gratuitamente os despoños do becerro: lingua, riles, fígados, callos, rabo...). Os lotes de 10kg. conteñen o seguinte: 2.3 kg. de filetes; 1.6 kg. de costeletas; 3.7 kg. de carne para asar; 1.85 kg. de

que ten carne de moi boa calidade e a un prezo bo. Mandamos carne a Sevilla, Alacante, Barcelona, Madrid, Cuenca, Bilbao, Zaragoza..., pero sobre todo por Galicia, especialmente á Coruña, Santiago, zona das Rías Baixas (Bueu, Moaña, Cangas, Vigo, A Guarda). En xeral, é clientela que repite pedidos.

dade de escaseza de recursos por parte de moita xente, é unha oportunidade moi boa tanto para o produtor como para o consumidor. En principio, ten futuro. Aínda que a xente non nos compre a nós, o importante é que vaian ao produtor directamente para facer as súas compras. Saben o que compran, hai relación persoal co produtor e co medio de produción, pódense ver os animais, os xeitos de criar os becerros, de elaborar os produtos, falar co produtor. Mira, chamoume a atención algo que lin na revista *Militante* (revista do Movemento Rural Cristián estatal) estoutro día: en Corea do Sur estíbase apostando por este mesmo sistema de relación produtor-comprador, cuns niveis de implicación asombrosos, e cun volume de intercambios enormes. Creo que imos polo bo camiño. Nós estamos contemplando agora a posibilidade dunha xornada anual de encontro, na que a xente que nos merca produtos

Apostamos por produtos de calidade a bo prezo

faldra e 0.550 kg. de carne para guiso. Vai todo xa tallado. O prezo no domicilio do comprador, con IVE incluído, é de 7,80 € kg; iso dentro de Galicia; para fóra de Galicia hai que pagar a maiores o porte. A carne leva o certificado orixinal de tenreira galega suprema. Págase ao contado, cando o leva directamente o furgón da cooperativa, ou por transferencia bancaria cando se manda a través doutro medio de transporte.

Como facer os pedidos?

Temos unha páxina web: www.sancidre.es, co correo electrónico: sancidre@sancidre.es. Aí pódense facer os pedidos, e tamén por teléfono: 982 50 81 35 (teléfono e FAX), e no 676 19 62 43.

Que futuro lle vedes a isto?

Tal como está o mundo rural por unha banda, e tal como anda a socie-

Tivemos unha acollida moi boa

Falabas de tenreira galega suprema, que quere dicir iso?

Iso quere dicir que o becerro ten que mamar o leite da vaca polo menos durante 6 meses. Nas nosas casas os becerros están coas nais sempre. Normalmente ata os 6 ou 7 meses co que maman e co que pacen chégalles para manterse, a non ser que se críen moito no inverno; a partir deses meses hai que complementar a alimentación con algo de penso.

Que acollida estades tendo?

Pois a cousa foi moi ben aceptada; os prezos son bos, pensamos; o produtor gaña algo máis ca se o vendese por outras vías, e pensamos que o comprador tamén se beneficia, por-

Somos unha especie de comercio xusto no que os consumidores se implican para teren produtos de calidade

poida vir a pasar un día connosco, ver o noso campo, o noso xeito de vida, de producir, comer xuntos, etc. Pensamos que pode ser algo moi positivo.

Oín que tamén vos queriades meter coa carne de poldro, é certo?

Si, estamos pensando tamén en ofertar carne de poldro. É unha carne riquísima, moi recomendada, e, porén, ten pouca aceptación. É unha produción cen por cen ecolóxica. Son animais criados nos montes ou na casa, pero simplemente co que maman e pacen. Unha carne que se podería entregar a uns 4 € o quilo. Un poldro pode chegar a pesar uns 70-80 quilos en canal e habería que mercar un canal enteiro ou medio canal; ás veces xúntanse varias familias para mercar un canal enteiro.

Xurxo, para ir rematando, algo máis persoal. Por que andas metido nestas historias?

Estudei COU e acceso á Universidade, traballei na construción, na madeira, de condutor, e ao final labrego... Tiña muller e fillos en Labrada, Abadín cunha explotación de gando; os meus pais tamén tiñan unha explotación e eu non tiña máis irmáns. Ou deixalas desaparecer ou incorporarme a elas. Afectábame moito o tema familiar; andar de camioneiro traballando lonxe, vindo só os fins de semana, non me gustaba, non podía ter vida familiar. Iso pesou moito. E tamén que a min chamábame e gustábame traballar no campo, e aquí estou.

Xurxo, que futuro lle ves ao agro galego?

Non sei que dicir. Penso que cantos traballamos no campo ao estilo tradicional ou somos capaces de comercializar directamente o que producimos

ou estamos destinados a desaparecer. Nós somos unha especie de “comercio xusto”, no que os consumidores destes produtos se implican para teren produtos de calidade, e nós traballamos nese sentido: produtos bos e a bo prezo.

Claramente, as explotacións grandes están noutra dinámica. Cando vexo a publicidade das grandes empresas que falan por exemplo do leite producido “en los mejores prados”; páreceme algo terrible; a gran maioría das vacas que producen ese leite non saben o que é un prado; están sempre pechadas, dentro dun sistema intensivo total, as vacas no canto de herba comen unha especie de “papilla”, e despois veñen as cousas que veñen a nivel de saúde. Nós apostamos por outra cousa.

Pois grazas, Xurxo, desde os lectores e lectoras de Irimia.

Grazas a vós por nos facilitarnos compartir a nosas ideas e ilusións.

Para non perder o sur Son invisible

Teresa Souto

Gustaríame dar voz, aínda que sea miúda, a mulleres que son invisibles por diversos motivos. como o caso de ximena, inmigrante, prostituída, muller..., invisibilizada na nosa sociedade. O caso de Antía, unha muller cunha discapacidade intelectual, que non atopa traballo, que ten ansias por traballar, e que non se ve reflectida nos programas de tv, revistas, libros... que se sente invisible na sociedade. O caso de Estrela, que vive atemorizada nunha casa de acollida cos seus fillos. O caso de Xulia que sofre unha adición....

Baixo o título de “son invisible” enmarcar cinco historias de mulleres que nos fagan algo máis visibles na sociedade, ou que permitan abrir os ollos, aínda que sexa uns segundos, a quen os ten pechados.

XIMENA

O meu nome é Ximena, nacín en Colombia, un día de primavera, hai agora vinte anos. No meu país traballaba nunha perrucaría e soñaba con estudar algunha carreira, como facía a miña curmá, que estudaba enfermaría. Encántanme os arequipes, e como arrecendía a casa cando miña nai os cociñaba; xa hai tres anos que non os como. En Galicia hai doces, pero non arequipes...

Moito boto de menos peitear cabelos, varrer o chan, o cheiro das lacas. Aquí, non teño ese traballo, aquí ás veces peitéome para non esquecer como se colle o peite. Por que aquí soño con algún día voltar ser perruqueira. Unha das miñas compañeiras dáme moitos ánimos: chámase Jeny, ten una nena de cinco anos preciosa, hai un mes enviáronlle una foto dela, leva catro anos sen apertala, bicala, crialo, catro anos sen vela.

Eu escríbolle a miña curmá cartas, cheas de mentiras, pois para que enchelas de bágoas e de dor? Cántolle que gaño prata, que aforro para estudar , que vivo cunha amiga nun pisiño ben xeitoso, que a xente en Galicia é xenerosa e moi traballadora. Non lle conto, que polas noites non durmo, que intento durmir polas mañás, que só podo saír de aquí acompañada a unha tenda que queda preto. Que as miñas únicas conversas as teño con Jeny: as outras mozas, ou non teñen ganas de falar, ou veñen do Leste, e non entendo o seu idioma. Non lle conto que cada vez que teño un cliente, intento lembrarme do sabor dos arequipes, e rezo a Nuestra Señora de Chiquinquirá, e que ao ducharme, ráñome moi, moi forte coa esponxa para arrastrar todo o fedor a tabaco, a alcohol, a medo que teño no corpo. Non lle conto que un día o xefe doume unha malleira que me tivo dous días na cama, e que os cartos son para el, el decide o que nos quedamos, e iso e o que eu consigo enviarlle a miña familia, o que Jeny consegue enviarlle a súa nena. Non lle digo que as promesas de que aquí ía ter un bo traballo, vivir nunha boa vila, e estar ben coidada eran mentira; non llo conto pois ela está ben en Colombia, xa é enfermeira e eu soño con vela pronto, con cortarlle o pelo, e facerlle un recollido, e con ir xuntas a unha festa e bailar, bailar libre o son da música, libre, non escrava . E amar, amar libre o son da alma, libre, non prostituída.

Entrevista Redes Cristiás: mirando ao futuro

Josecho Barca

O traballo foi intenso durante toda a fin de semana

A primeira fin de semana de abril reunímonos en Barcelona 22 representantes de colectivos que forman parte de Redes Cristiás. A intención deste xuntanza era, unha vez consolidada unha primeira fase, tratar de sentar as bases dunha nova etapa no desenvolvemento da Rede.

Unha Rede con historia

Comezamos o venres á noite coa cea e posterior paseo, que serviu para o encontro persoal e facilitou moito o traballo que levamos a cabo nos seguintes días. É de destacar a hospitalidade coa que nos recibiron os compañeiros e compañeiras catalás, quen en todo momento estiveron moi pendentes de nós.

Dedicamos a mañá do sábado a poñer en común as nosas visións da realidade, tanto dos nosos grupos e da

Rede como da Igrexa e da sociedade en xeral.

O punto de partida foi a propia historia de

Redes Cristiás. Alá polo ano 2005 un grupiño de crentes de base comezaban a poñer en común unha preocupación compartida por todos “somos bastantes pero moi desarticulados”. Intuíase a necesidade de crear unha “voz propia” de Igrexa alternativa á da xerarquía e comezan as xuntanzas que concluirán coa redacción

da Carta de Identidade e a presentación pública de Redes Cristiás o 14 de xullo de 2006. Nacía así unha coordinadora estatal que articulaba a máis de 150 colectivos de base cunha estrutura organizativa (coordinadora, asemblea de representantes e asemblea xeral). Dende aquela púxose en funcionamento a páxina web, elaboráronse documentos sobre diferentes temas, participouse en actos e campañas e organizáronse as asembleas de Madrid (2007) e Bilbao (2009).

Dende esa realidade, cada un dos presentes fomos comentando a situación actual dos nosos colectivos e a percepción do que para nós estaba significando a existencia de Redes Cristiás. En xeral, é de destacar o alto grao de compromiso dos diferentes grupos coa vivencia comunitaria da fe así como a súa implicación nas realidades máis próximas. En canto ás dificultades, case todos coincidían en que tiñan unha idade media bastante elevada e que non lles estaba resultando fácil incorporar xente nova. Sobre Redes todos valoraban moi positivamente os pasos dados, o nivel de funcionamento acadado e estaban de acordo en que, pouco a pouco, con-

Están a aparecer experiencias alternativas interesantes que son signos de esperanza

seguírase que hoxe Redes Cristiás xa sexa unha referencia coñecida e que se conte coa súa opinión.

Crise do capitalismo e na Igrexa: reforzando o traballo en rede

Fíxose tamén unha análise máis pormenorizada dos aspectos positivos e negativos que atopamos no momento actual na sociedade e na Igrexa destacando que nestes momentos de “crise”, tanto nun como no outro ámbito, están a aparecer experiencias alternativas interesantes que, aínda que sexan incipientes, son signos de esperanza que debemos apoiar.

Pola tarde centramos a nosa reflexión en afondar naqueles elementos que consideramos claves para o futuro da Rede e que son, entre outros: reforzar os lazos da Rede nas diferentes zonas, potenciar un maior contacto con outros colectivos tanto a nivel estatal como internacional, transmitir a rica experiencia comunitaria e a diversidade dos diferentes colectivos, mellorar a nosa estratexia de comunicación e situarse “indignados” en contra deste capitalismo estando atentos aos rápidos cambios que se están a producir no mundo actualmente.

A tarde do sábado rematou cun encontro cos membros do colectivo *Cristianisme al Segle XXI* no que compartimos a súa orixe, a forma de traballar e os seus retos actuais. Foi un encontro sinxelo pero moi interesante para todos.

O domingo adicámolo a cuestións de tipo práctico como a renovación da páxina web, a organización dos actos “alternativos” á Xornada da Xuventude de Madrid e, sobre todo, á preparación da III Asemblea que terá lugar os próximos 29 e 30 de outubro en Xerez á que, por suposto, estades convidados e da que vos manteremos informados.

Seguimos enredad@s.

A hospitalidade e o compañeirismo presidiu o encontro de Barcelona

Neste encontro de Redes Cristiás xurdiron unhas cuestións que cómpre traballarmos nos diferentes grupos. O obxectivo é que coas respostas continuemos a avanzar e que sexamos capaces de levar unhas propostas máis concretas á próxima Asemblea Xeral. Ao longo deste mes de maio podedes enviar as vosas respostas (podedes facelo a josechobarca@gmail.com) que serán trasladadas á próxima reunión da coordinadora no mes de xuño. As cuestións son as seguintes:

- Que cousas concretas podemos facer para impulsar Redes nas diferentes zonas?
- Como organizarías a articulación con outros grupos e movementos sociais? E con outros colectivos e redes internacionais?
- Hai que fortalecer o papel da coordinadora de Redes como dinamizadora? Se é a resposta é si, podería pensarse nun secretariado (liberado)?
- Que prácticas ou modelos alternativos se deben difundir dende Redes Cristiás?
- Deberíamos dirixir un esforzo especial cara á xente máis nova? Como?
- Como podemos mellorar a comunicación coa sociedade?

A Candieira Pascua: o sol da vida. Abril 2011

Para os cristiáns, a Pascua é a festa das festas. A noite de Pascua proclámase a boa nova: ¿Buscades a Xesús de Nazaret, o crucificado? Non está aquí. Resucitou!” (Mc 16,6). Xesús non quedou preso do sepulcro. Está vivo; resucitou para que teñamos vida.

Os catro evanxelistas, cada un á súa maneira, cóntannos a Resurrección, á que non asistiu ninguén, pero que lles deu a certeza de que Xesús vivía máis aló da morte. No Evanxeo de Lucas, os dous anxos que reciben as mulleres que viñeron embalsamar o corpo de Xesús, despois do sábado, dinlles esta frase asombrosa: “Por que buscades entre os mortos ao que está vivo?” Xesús vivo? Alegría inaudita, certeza increíble. Se Xesús está vivo, dirá Paulo, nós habémolo estar tamén. Esperanza marabillosa para cada unha e cada un de nós, que choramos aos nosos seres queridos. Non os busquemos entre os mortos, viven.

Xoán ofrécenos unha das máis fermosas páxinas do Evanxeo. María de Magdala vai ao sepulcro pola mañá, antes de abrir o día. Ve a pedra arredada... corre a contarllo a Pedro e Xoán, e dilles: “Colleron do sepulcro ao Señor, e non sabemos onde o puxeron.” Os discípulos corren e ven as cousas tal como se as describira a Magdalena. Non comprenden e vólvense á súa casa. María non pode resignarse a deixar a tumba onde xacía aquel a quen tanto amara. Asomándose, ve a dous anxos que lle din: “Muller, por que choras?” Ela responde: “Porque colleron ao meu Señor, e no sei onde o puxeron.” Volvéndose, ve a un home que coída é o xardineiro, e que lle di: “Muller, por que choras? A quen buscas?” Estas preguntas aínda resoan, dous mil anos despois, nos que choran e nos que buscan o sentido da súa vida.

Ensimesmada na súa dor, María non se decata e responde: “Señor, se o levaches ti, dime onde o puxeche e eu mesma irei recollelo.” O home dille: “María!” Oíndo como a chama polo seu nome, nun instante comprende que este home, a pesar das apariencias, é Xesús mesmo. A relación non está rota! María, completamente fóra de si, respóndelle: “Mestre.” Xesús dille: “Non me reteñas máis.” As mostras externas de cariño xa non poden ser; pero o lazo é máis forte ca nunca, e María ten algo que facer nesta terra. “Anda, vai e dilles aos meus irmáns, que vou ao meu Pai que é o voso Pai”

Este Deus, este Pai que parecía tela abandonado, espera ao seu Fillo como espera a cada un de nós; isto é o que nos conta a parábola do fillo pródigo. A misión entregada a María Magdalena é anunciarlles aos apóstolos que a vida é máis forte que a morte. A mensaxe transmitírase de xeración en xeración, até nós.

A Pascua é a vida que vence e invítanos hoxe a saír dos nosos muros, a romper os círculos que nos teñen presos, a rexeitar a fatalidade da engrenaxe dos acontecementos.

A Pascua é a esperanza inmensa de que o amor terá a derradeira palabra.

Monseñor Jacques Gaillot
bispo emérito de Partenia diocese sen fronteiras

EDITA: Asociación A. IRIMIA

FEITO EN PAPEL RECICLADO

MESA DE REDACCIÓN: Daniel López Munoz, Luís Gómez Aldegunde, Pedro Pedrouzo Devesa, Rubén Rivas Vidal, Lidia Campos Chan, Manolo G. Turnes, Lines Salgado Iglesias, José Antonio Martínez. Tlf. 986 10 49 45.

COLABORADORES: Xosé Chao Rego, Victorino Pérez Prieto, Xosé Antón Miguélez, Manolo Regal, Alfonso Blanco Torrado, Xosé Lois Vilar, Marta Sopeña, Gumersindo Campaña, Tareixa Ledo, Moisés Lozano, Clodio González Pérez, Antón Martínez Aneiros, Sara Paz Quiñones, Manuel Pérez Blanco, Xabier Blanco, Bernardo García Cendán, Valentina Formoso Gosende, Celia Castro Ojea, Xerardo Castedo Valbuena, Engracia Vidal, Francisco Xabier Martínez Prieto, Fernando Veiga, Antonio Pinto Antón, Bea Cedrón Vilar, Mariano Guizán Sánchez, Carmen Soto, Rubén Aramburu, Carme Soto, Marisa Vidal e Xan Guillén.

CORRECCIÓN LINGÜÍSTICA: Lidia Campos Chan, Luís Aldegunde.

RECEPCIÓN DE ARTIGOS E COLABORACIÓNS EN: revistairimia@asociacion-irimia.org

SUBSCRICIÓN: Apdo. 296 - 15705 Santiago de Compostela. Telf.: 655 028 253 / subscripciones@asociacion-irimia.org
Ordinaria: 24 Euros. de Apoio: 36 Euros.

PARA ASUNTOS DA ASOCIACIÓN NON RELACIONADOS COA REVISTA: asociacion-irimia@asociacion-irimia.org

CONTA: Caixa Galicia, CC/2091-0349-45-3040005822 - Urbana, nº 8 - Santiago

DEPÓSITO LEGAL: C-1417-81 **TIRADA:** 1.000 exemplares

DESEÑO E MAQUETACIÓN: Ninfa, Riveiro, Martínez

ISSN: 2172-9182

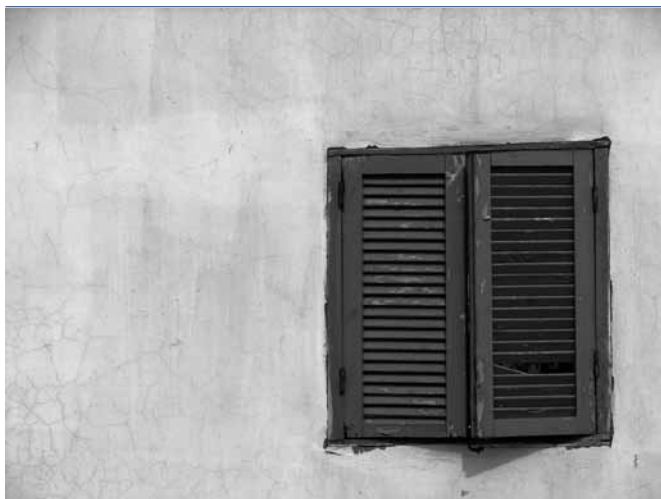
IMPRIME: Artes Gráficas LITONOR S.A.L.

DISTRIBÚE: IMPACTA

EDICIÓN ELECTRÓNICA: <http://asociacion-irimia.org/revista.xhtml>

Boa Nova

DOMINGO 1 DE MAIO. 2º DE PASCUA Xn 20, 19-31

Naquel día, o primeiro da semana, ao serán, estando pechadas as portas onde estaban os discípulos, por medo dos xudeus, chegou Xesús e, poñéndose no medio, díxolles: "Paz

convosco. Dito isto, mostroulles as mans e mailo costado. Os discípulos alegráronse,

vendo o Señor. El díxolles outra vez: "Paz convosco: coma o Pai me mandou a min, tamén eu vos mando a vós."

E dito isto alentou sobre eles e díxolles: "Recibide o Espírito Santo: a quen lles perdoedes os pecados, quedaranlles perdoados; a quen llelos reteñades, quedaranlles retidos".

Pero Tomé, un dos Doce, o chamado Xemelgo, non estaba con eles cando chegou

Xesús (...). Oito días despois estaban outra vez dentro os discípulos, e Tomé con eles. Chegou Xesús, estando pechadas as portas, e poñéndose no medio, dixo: "Paz convosco."

Despois díxolle a Tomé: "Trae aquí o teu dedo e mira as miñas mans; trae a túa man e

métea no meu costado. Non sexas incrédulo, senón home de fe. Tomé respondeulle:

"Meu Señor e meu Deus!" Xesús díxolle: "Tes fe porque me viches? Benia os que creron sen verem!

" (...)

ECO

Moraima

"Son malos tempos para a lírica". O mundo anda revolto e nós aquí. Estamos próximos a xente que o está a pasar mal, e sabemos que hai infinitas persoas que nunca coñeceremos que aínda están peor. O futuro é unha incerteza que depende de decisións alleas a nos mesmos. E ata un venerable ancián francés ten que invitarnos a cabrearnos.

Pero debería haber algo máis. Nós somos profesionais da esperanza..., non si? Quen coida aos coidadores? Que dá esperanza aos esperanzadores? Ao mellor é que non ten mérito poñer luz cando todo vai ben. Ditosas as que reparten esperanza cando todos albiscan desesperanza.

Aí están as coidadoras amorosas día tras día das persoas dependentes, os tolos que consumen menos para vivir mellor, as construtoras doutros mundos posibles, as familias estendidas alén do ADN, os navegantes de microutopías, os libertos do móbil ou as que aínda non perderon o don de escoitar. Temos que, volver, a confiar nas persoas.

"Non me chames ilusa porque teña unha ilusión"

Pentecoste. Sete semanas despois da Pascua, o pobo xudeu celebra a festa do *Shavuot*, ou festa das semanas. Nela recordaban cando Moisés baixara do Monte Sinaí coa nova lei. É tamén unha festa agrícola, a festa das primicias, na que o pobo ofrecía a Deus os primeiros froitos da terra simbolizando a primavera que estoupa por todas partes ofrecéndonos fartura de vida renovada.

Neste día Xesús se presenta aos seus discípulos e discípulas resucitado e pleno, vencendo todo mal. Nos seus beizos trae unha nova bendición que ofrece a todas e todos como froito do Reino: a paz. Trae tamén unha nova lei: o perdón.

Este é tamén un día de creación. O Materno Espírito alenta unha nova humanidade. Do mesmo xeito que no segundo relato da creación Deus insuflaba aire no nariz daquel primeiro home para que se tornara persoa viva (Xén 2, 7), así tamén Xesús exhala o seu alento sobre aquel novo grupo: a primeira igrexa. Coa paz e o perdón por bandeira nace unha nova humanidade de persoas libres e iguais, traballadoras polo Reino.

O detalle de Tomás é o de menos. Tiña un mal día, o pobre. Todas as súas dificultades de comprensión quedaron en nada diante de Aquele que é razón de todo.

Marisa de Corme

A PALABRA

A CLAVE

Nota da redacción:

Por erro omitiuse no último número o nome da autora do Eco. Trátase de Christina Moreiras.

Falando da lingua

Lidia e Valentina

Chisca o ollo o Chosco?

Xa chegou Pedro Chosco?

Neves ten case 90 anos e acórdalle que seu pai a durmía coa copla do Pedro Chosco, mentres lle ía tocando nos diversos puntos da cara.

Pedro Chosco pasou pola porta
E deume no fuso, e deume na roca
E escagalloume a masaricoca.
Pedro Chosco vaite de aí
Que ti non me calzas, nin me vestes
Nin me fas os meus menesteres...

A copla que sabía un señor que naceu no século XIX e que dicía “vestes,” igual ca en portugués, conservando a alternancia vocálica que en galego xa só existe en verbos coma sentir, seguir ou servir, ía darnos pé para facer un repaso dos verbos. Pero non podemos. É que a onda nós aínda non chegou Pedro Chosco. Esquillámolo e estamos moi espertas e moi espabiladas e iso lévanos a percatarnos ben da realidade que nos rodea. Como a posta en práctica do Decreto de Plurilingüismo nun centro dunha cidade galega, nunha desas urbes nas que se escoita, aínda, xente falando galego. Pero vai-se arreglar fácil. Exemplificámosvos como é a formación dos estudantes de secundaria nun dos centros supostamente máis galeguizado da devandita cidade:

As clases que os discentes escoitan en galego son a de Lingua Galega (para iso é un galego do que desapareceron os “ós (de a+o)” e moitos outros trazos fonéticos que nos son propios) e o de Plástica. Este último fálaos pero o que pensa del ben o deixa claro cando lle berra á rara avis que ten na aula galegofalante porque falaba con gheada e seseo e iso “podía pegárselle” aos

compañeiros. Vaia, igualiño cós virus... Tamén escoitan algo ao Educación Física, que *harmoniza*. Tomade equilibrio! Por se alguén protesta sempre poden dicir que o de inglés e a de francés falan algo en galego (vaite... pero as materias de linguas han de darse no seu idioma respectivo).

Nas Ciencias Sociais, materia que é obrigatorio impartila en galego desde o 1995, xa estudaron onde están Órdenes, Orense e El Pino.... Estarán facendo campaña para modificación da Lei de Normalización Lingüística, que, mentres non sufra cambio ningún di que a toponimia ten como única forma a galega...? Axuda o de Ciencias Naturais quen, ademais de contravir este modelo que temos de convivencia lingüística no que lle tocaría explicar en galego, cando bota broncas para os cafres emprega comparanzas do tipo: “es que pareceis del monte, pareceis de la aldea”. Implante-mos máis prexuízos!

O EDLG, desaparecido... a ver se vai facer algo e o denuncian.

Será mellor que veña Pedro Chosco e nos botemos a durmir?

O Fachineiro do transporte

Fernando Esquío viaxaba no Freire

Este fachineiro está en condicións de anunciarlles a resolución dun enigma medieval. O trobador Fernando Esquío é o autor dunha cantiga de amigo dialogada na que se manifesta a suspicacia dunha rapaza pola tardanza do seu amante: —*Que adubastes, amigo, lá u havedes tardado/ ou qual é essa fremosa de que sodes namorado?*

—*Direi-vo-lo eu, senhora, pois m’havedes preguntado, o amor que eu levei de Santiago a Lugo, esse m’aduss’e esse mi adugo.*

El tranquilízaa asegurándolle que o amor que levou de Santiago a Lugo é o mesmo que trouxo, é dicir, ela mesma. Pero, se non había *affaire* en

Lugo, por que tardou tanto? A resposta atopámola na estación de autobuses de Lugo. Quen queira ir un sábado desde esa cidade ata Santiago debe facelo, como moito, ás 5 da tarde. Alternativas? Madia leva! Pódese ir ata a Coruña nun tren que tarda dúas horas e ao que o tren po po do San Froilán o deixa atrás nos

100 primeiros metros (non custa imaxinar o maquinista tomando unha tortilla de pementos no apeadeiro de Aranga). E unha vez na Coruña, logo de agardar 45 minutos, pódese coller un autobús ata Santiago. Total, catro horiñas de nada en transporte colectivo, que non público. En dúas ou tres viaxes podemos facer a licenciatura de Económicas.

A.Q.